

D'espera en espera sense perdre l'Esperança

NOM de dona

Fa més de deu anys escrivia per a una revista un article sobre les “mares del concili” i començava així: *Volem retre homenatge a les dones que van participar en el magne esdeveniment del Vaticà II. La seva participació ha estat molt silenciada, s'ha fet gairebé invisible i, a vegades, s'ha reduït a un pur simbolisme quan, precisament, aquelles dones van saber trobar la manera de dir una paraula justa en el moment oportú, malgrat no poder-les escoltar en veu alta a l'aula conciliar: la seva paraula va ser el silenci, el que brolla de la fe i manté l'esperança.* No tenia cap sentit excloure les dones (Suenens 1963) i Pau VI (1964), escoltant la Santa Ruah, va anunciar la seva invitació, i un any més tard que *els laics, les dones hi van arribar. Potser l'any anterior no s'havien adonat que podien haver entrat amb els barons, però és que en el Vaticà es va pas a pas, i sempre un (¿un?) pas enrere dels barons, igual que avui.*

Hi van assistir 23 dones que, enmig d'una massa de 3.000 barons, va ser una presència

gairebé desapercebuda. Més d'un centenar van treballar a l'ombra en les comissions i subcomissions preparatòries, però no van sortir a la foto.

Tot plegat, la presència femenina no va ser multitudinària, però suficient per **creure que se'ns obria una porta** vers un futur en el qual se'ns consideraria adultes i preparades; crèiem que finalment seríem escoltades, perquè volíem viure la llibertat i dignitat dels fills i filles de Déu i en igualtat de condicions. **Faltava temps.**

A partir d'aquell moment, **a les dones no ens va parar ningú:** religioses i laiques a les facultats i instituts de teologia, quantitat de jornades d'estudi, seminaris i més seminaris, conferències, moltíssimes reunions, revistes formatives, tot per a estudiar els documents conciliaris i teologia. Molts capellans i dones ens hi van ajudar. Quina fe que hi posàvem! De seguida van sorgir llicenciades i doctores en totes les especialitats, dones tan preparades que no tenien res que envejar al docte clergat. Vam

aprendre a aplicar una hermenèutica que ens descobria qui som i quin ha de ser el nostre lloc en l'Església d'avui... no era nou del tot, perquè darra nostra una plèiade de dones ens han preparat el camí.

I va arribar el desencís. Tot allò que esperàvem no es va aconseguir. Reticència i desconfiança de no pocs prelats i capellans, seculars i regulars; ignorància de molts laics i no poques dones que creien (creuen) que la dignitat sacerdotal està reservada als barons. No-

saltres, dones que estudiàvem l'Esclusura a la llum de l'esperit del Concili, ja no volíem una tutela que ens invisibilitzava; però la Institució no ens va obrir les portes de bat a bat com al principi havíem pensat.

Tota l'obertura es va limitar a l'exercici docent, a escriure volums de teologia (que poques vegades són citats pels barons). A les parròquies es van començar a veure dones a l'altar per a proclamar la paraula de Déu, algunes escolanetes, catequistes i alguna

presència més, però d'aquí no ha passat.

L'esperit del concili es va anar “normalitzant”, però les normes no suposen una reforma de fons, faltava la reforma del “Cànon”. El clericalisme continuava i el patriarcalisme seguia tan vertical com abans. El clergat acapara els tres poders: santificar, ensenyar i governar, sense deixar pas a una veritable corresponsabilitat... Baixem a les parròquies: el consell parroquial per exemple, pot proposar el que vul-

gui, però per al sí o per al no l'última paraula la té el rector. I si continuem així, no n'aprendrem mai. Només hi ha hagut un retoc a la façana... i continuem esperant! Encara hem de llegir moltes vegades Jaume 1,2-22 per aprendre que **la paciència l'hem de mantenir plenament fins a la fi, però sense conformisme i resignació inoperants.**

Ara, després d'uns anys d'inèrcia, el Sínode reemprèn el camí que havia començat el Concili: el de l'Església "Poble de Déu", que suposa la ruptura de la concepció constantiniana d'una "Església de desiguals" per afirmar una "Església d'iguals", proclamada en la *Lumen Gentium*; hem de "caminar junts": fidels, bisbes i papa, perquè junts hem de viure sinodalment en aquesta Església "en sortida" que tantes vegades ha repetit el papa Francesc. Hem començat a caminar amb molta il·lusió, però **què ens cal esperar?**

En el camí, i havent començat a treballar els nivells de reflexió del

document preparatori, em pregunto: si tant es subratlla l'Església com a "Poble de Déu", perquè "Sínode dels Bisbes"? Perquè els deu nuclis temàtics fan referència a la *sinodalitat viscuda* (persones) i ni un sol nucli referit a la Institució eclesial?

Em venen dues preguntes: els membres laics de l'Església, ¿no tenim res a dir respecte a l'estructura, sobre aspectes que no emanen del missatge de Jesús sinó de la història o de la interpretació que se n'ha fet? I la segona: ¿fins quan ens diran "paciència"? ¿Marxem o continuem esperant? **Jo prefereixo esperar, la fem il·lumina l'Esperança,** però sabent el que espero i no em deixa des-esperrar.

El tema és molt ampli, massa per un espai tan limitat, encara n'hem de parlar molt, del Sínode, perquè de cap manera no es pot tractar d'una moda, alguna cosa ha de canviar.

Roser Solé Besteiro

LLEVAT DINS LA PASTA és un programa de la Pastoral Obrera de Catalunya que s'emet per ràdio Estel. Us ho explicàvem [aquí](#). El programa esdevé un bon mosaic de llavors d'esperança, des d'angles molt diversos. Aquelles petites o grans iniciatives de què no es parla gaire, però que obren camí per a la justícia, la solidaritat, la creativitat. **Per escoltar l'entrevista només heu de clicar sobre la fotografia.**

Llevat dins la pasta

Pastoral Obrera de Catalunya

Natxi Flores i els drets dels infants

Salva Clarós i les reformes laborals

David Caño, per la derogació total de la reforma laboral del PP

Carmen Juarez, amb les dones immigrants contra la precarietat laboral

Jordi Soriano, coneixent Rutilio Grande

Liria Roman, amb adolescents amb dificultats de salut mental

Maria Martínez, dona i treballadora

Fernando Carlos Díaz Abajo, los retos del pensamiento social de la Iglesia

Elena Díez Rica, el dret fonamental a l'educació pública